

ป.ป.ช.

สารสู่โรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ปีที่ 8 ฉบับที่ 4 ตุลาคม - ธันวาคม 2558

ISSN 1906-120 X

บทบรรณาธิการ

สวัสดีค่ะ ฉบับนี้เป็นฉบับส่งท้ายปี พ.ศ. 2558 และต้อนรับปีใหม่ พ.ศ. 2559 แต่ก่อนจะเริ่มปีใหม่อีกไม่นานในช่วง 1 ปีที่ผ่านมาลองย้อนเวลาทบทวนสิ่งที่ผ่านมา ถ้าเป็นสิ่งดี ๆ ควรจดจำและแอบภูมิใจ ส่วนสิ่งที่ไม่ดีก็ไม่ควรจำ แต่ควรนำมาแก้ไข แล้วเริ่มใหม่ ตั้งคำสอนของท่านพุทธทาสภิกขุ ที่ได้ให้คำสอนพระภิกษุรูปหนึ่งที่ได้พูดในสิ่งที่ไม่เหมาะสมไม่ควร และเมื่อได้รับฟังคำสอนของท่านพุทธทาสภิกขุแล้ว รู้สึกสำนึกผิดและแก้ไขปรับปรุงตัวเอง ตามบทคำสอนเรื่อง “พุทธิปัญญาจากหมาขี้เรื้อน” เรื่องราวของแม่ที่รักลูกจนเกือบจะทำร้ายลูก ในเรื่อง “การบ้านของหลาน้อย” ในเล่มนี้

นอกจากนั้น จะส่งท้ายปีเก่าด้วยการนำเรื่องราวของคดีต่าง ๆ เพื่อเป็นอุทาหรณ์แก่คนรุ่นหลัง ถึงพิษภัยและผลเสียหายอย่างมหาศาลจากการทุจริตในหลายคดี และจะมีรายละเอียดของคดีไว้ในพิพิธภัณฑสถานด้านกลไกอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งจะเปิดอย่างเป็นทางการในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2558

ส่งท้ายด้วยความรู้ในการแก้ไขปัญหาการทุจริตตามแนวความคิดทางนิติศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ร่วมกันเป็นนิติเศรษฐศาสตร์ จะแก้ไขการทุจริตได้อย่างไร ติดตามในเล่มนี้ได้ค่ะ พบกันในฉบับปีใหม่ และขอสวัสดิ์ ปีใหม่ส่งความสุขให้น้อง ๆ และผู้อ่านทุกคนค่ะ

ศิริรัตน์ วสุวัต
บรรณาธิการ

สาระน่ารู้

พิพิธภัณฑสถานกลไกแห่งชาติ

สุรียณ วงศ์สุจริต¹

เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2558 ที่ผ่านมาเป็น “วันต่อต้านคอร์รัปชันแห่งชาติ” ซึ่งมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักและไม่นิ่งเฉยกับปัญหาการคอร์รัปชัน รวมถึงการสร้างจิตสำนึกให้มีทัศนคติและค่านิยมในการต่อต้านการคอร์รัปชัน แต่มีกิจกรรมหนึ่งซึ่งได้รับความสนใจจากประชาชนและสื่อมวลชนจำนวนมากนั่นก็คือ การเปิดตัว “พิพิธภัณฑสถานกลไกแห่งชาติ” ขององค์กรพันธมิตรกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) อย่างองค์กร

¹นักวิจัยสังคมศาสตร์ปฏิบัติการ ศูนย์วิจัยเพื่อต่อต้านการทุจริต บัณฑิตวิทยาลัย อธิการบดี สำนักงาน ป.ป.ช.

อ่านต่อหน้า 2

ในเล่ม

บทบรรณาธิการ

สาระน่ารู้

: พิพิธภัณฑสถานกลไกแห่งชาติ

: นิติเศรษฐศาสตร์แก้ไขปัญหามหาการทุจริตได้อย่างไร

นิทานสอนใจ

: พุทธิปัญญาจากหมาขี้เรื้อน

: การบ้านของหลาน้อย

เนื้อหา/ข้อความในจุลสารนี้ เป็นความเห็นส่วนบุคคลมิใช่ความเห็นของสำนักงาน ป.ป.ช.

พิพิธภัณฑ์กลโกงชาติ

ต่อจากหน้า 1

ต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) โดยจัดขึ้นที่โรงแรม เซ็นทาราแกรนด์ แอท เซ็นทรัลเวิลด์

พิพิธภัณฑ์กลโกงชาติ ถือเป็นพิพิธภัณฑ์แห่งแรกของประเทศไทยที่จะรวบรวมคดีทุจริตทำลายประเทศชาติหลายคดีด้วยกัน² ภายในพิพิธภัณฑ์จะประกอบไปด้วยประติมากรรม กลโกงชาติ ซึ่งเป็นคดีประวัติศาสตร์สร้างความเสียหายให้กับประเทศชาติ เช่น

1. คดีจำนำข้าว

คดีนี้เกิดขึ้นในปี 2557 จากนโยบายของรัฐบาลในขณะนั้น ที่ได้นำโครงการรับจำนำข้าวกลับมาใช้อีกครั้ง ซึ่งมีหลายหน่วยงานได้ทักท้วงถึงความเสียหายที่จะเกิดขึ้น หนึ่งในนั้นคือ สำนักงาน ป.ป.ช. โดยตรวจสอบพบว่า เกิดการทุจริตในทุกขั้นตอนตั้งแต่การรับจำนำ ขั้นตอนการจัดเก็บข้าว และขั้นตอนการระบายข้าว เรื่องนี้อยู่ระหว่างดำเนินคดีในศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

2. คดีคลองด่าน

คดีนี้เกิดขึ้นในช่วงปี 2538 อาจถือได้ว่าเป็นโครงการบำบัดน้ำเสียที่ใหญ่ที่สุดที่เคยก่อสร้างในประเทศไทย ตั้งอยู่ที่จังหวัดสมุทรปราการ จากเดิมที่มีการใช้พื้นที่ในตำบลบางปูใหม่ และตำบลคลองปลากด ต่อมาได้รวมเป็นที่เดียว คือ ตำบลคลองด่าน ซึ่งมีการเพิ่มงบประมาณจากเดิม 13,000 ล้านบาท เป็น 23,000 ล้านบาท โดยพบความผิดปกติการซื้อขายที่ดินมีราคาสูงผิดปกติ และมี

ปัญหาการออกโฉนดที่ดินเป็นเท็จ ตลอดจนกลุ่มกิจการร่วมค้า ต่างเป็นของนักการเมืองกันเอง ในที่สุดกรมควบคุมมลพิษ ต้องยกเลิกสัญญาและดำเนินการเรียกค่าเสียหาย ซึ่งอนุญาตตุลาการได้วินิจฉัยว่า กรมควบคุมมลพิษเป็นฝ่ายผิดสัญญา ท้ายที่สุดศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาให้กรมควบคุมมลพิษจ่ายเงินให้กลุ่มกิจการร่วมค้า 9,600 ล้านบาท สำหรับการทุจริตของนักการเมืองหลังจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดแล้ว ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ได้มีคำพิพากษาลงโทษจำคุกนักการเมืองในเวลาต่อมา แต่นักการเมืองก็หลบหนี

3. คดีปลัดคมนาคม

คดีนี้เกิดขึ้นในปี 2554 เมื่อมีคนร้ายบุกปล้นบ้าน ปลัดกระทรวงคมนาคมในขณะนั้น โดยจากการจับกุมคนร้ายสามารถยึดคืนเงินมาได้ 18 ล้านบาท และทองคำรูปพรรณที่คนร้ายนำเงินไปซื้อน้ำหนักรวม 10 บาท จนท้ายที่สุดศาลแพ่งมีคำพิพากษาสั่งยึดทรัพย์ปลัดกระทรวงคมนาคม จำนวน 46 ล้านบาท ตกเป็นของแผ่นดิน

²ความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์กลโกงชาติ จาก <http://www.museumofthaicorruption.com>

4. คดีไร่ส้ม

คดีนี้เกิดขึ้นในช่วงปี 2548-2549 บริษัท องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท) จำกัด (มหาชน) ได้ทำสัญญาร่วมผลิตรายการกับบริษัทเอกชน โดยกำหนดให้รายการดังกล่าวโฆษณาได้ครั้งละ 5 นาที ถ้าเกินต้องจ่ายให้บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) นาทีละ 200,000 บาท จากการตรวจสอบพบว่า มีการร่วมกันทุจริตโฆษณาเกินเวลา ระหว่างเจ้าหน้าที่บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) กับ บริษัท เอกชน เป็นเหตุให้บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ได้รับความเสียหายถึง 138 ล้านบาท คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล

5. คดีลำไย

คดีนี้เกิดขึ้นในช่วงที่รัฐบาลดำเนินโครงการรับจำนำลำไยอบแห้งในปี 2546 - 2547 โดยมีการคัดเลือกบริษัท เอกชนที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำธุรกิจลำไย ซึ่งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) ได้ซื้อลำไยสด 312 ล้านตัน

เป็นเงิน 3,434 ล้านบาทจากเกษตรกร และส่งให้บริษัท เอกชนไปอบแห้ง โดยจะต้องส่งมอบลำไยอบแห้งคืนแก่ อ.ต.ก. 94 ล้านตัน แต่ปรากฏว่าบริษัทเอกชน ได้ส่งมอบลำไยเพียง 17 ล้านตัน และ อ.ต.ก. ติดตามคืนมาได้อีก 26 ล้านตัน รวมเป็นลำไยอบแห้งที่ได้รับ 44 ล้านตัน คิดเป็นเงิน 1,698 ล้านบาท มีลำไยอบแห้งที่บริษัทเอกชนยังไม่ได้นำส่ง อ.ต.ก. 50 ล้านตัน คิดเป็นเงิน 1,874 ล้านบาท คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล

6. คดีบางกอกฟิล์มเฟส

คดีนี้เกิดขึ้นในช่วง พ.ศ. 2545-2549 เมื่อครั้งผู้ว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในขณะนั้น เรียกรับสินบนจากนักธุรกิจชาวอเมริกันเพื่อให้ได้สิทธิ์ในการจัดงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2550 โดยมูลค่าสินบนที่เรียกรับราว ๆ 60 ล้านบาท ซึ่งขณะนั้นกำลังถูกดำเนินคดีจากศาลทั้งสองประเทศ คือ ไทยและสหรัฐอเมริกา

จะเห็นได้ว่าจาก 6 คดีประวัติศาสตร์ ประเทศชาติต้องสูญเสียเงินงบประมาณไปอย่างมหาศาล ซึ่งยังไม่รวมคดีโกงอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวถึง สุดท้ายนี้ ผู้ที่สนใจเข้าชมพิพิธภัณฑ์กลโกงชาติอดใจรออีกนิด ขณะนี้ องค์การต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) อยู่ระหว่างการเจรจากับทางสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อขอนำประติมากรรมทั้งหมดไปจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ การป้องกันและปราบปรามการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งตั้งอยู่บนถนนพิษณุโลกใกล้กับทำเนียบรัฐบาลในลักษณะกึ่งถาวรต่อไป

รูปภาพประกอบจาก <http://www.museumofthaicorruption.com>

นิติเศรษฐศาสตร์แก้ไขปัญหาบอบ การทุจริตได้อย่างไร

ศิริรัตน์ วสุวัต¹

การทุจริตนับว่าเป็นปัญหาสำคัญของประเทศที่ต้องรีบแก้ไข ดังนั้น นโยบายของรัฐบาลในปัจจุบันจึงเน้นให้มีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อความโปร่งใสและปลอดจากการทุจริต

เรามามองการแก้ไขปัญหการทุจริตโดยนำมุมมองนิติศาสตร์กับเศรษฐศาสตร์มาหลอมรวมกัน เริ่มจากมุมมองทางนิติศาสตร์หรือกฎหมาย โดยที่กฎหมายเป็นหลักเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเป็นแนวทางการปฏิบัติให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข สิ่งใดห้ามกระทำ ถ้ากระทำก็จะผิดและมีโทษ เช่น ห้ามบุกรุกที่ป่าที่เขา ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ถ้าฝ่าฝืนมีความผิดและมีโทษ แต่ถ้าสิ่งใดกฎหมายกำหนดให้กระทำแต่ละวันไม่กระทำก็มีความผิดและมีโทษ เช่น เจ้าหน้าที่ป่าไม้มีหน้าที่จับกุมนายทุนบุกรุกที่ป่าที่เขาแต่ละวันไม่จับกุม กลับยินยอมให้บุกรุกโดยได้ประโยชน์จากนายทุน ก็เป็นความผิดและมีโทษ ดังนั้น มุมมองทางนิติศาสตร์หรือกฎหมาย มองว่า การทุจริตเกิดจากการฝ่าฝืน ละเว้นไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ทั้งนี้ก็เพื่อประโยชน์ตนเองและพวกพ้อง เมื่อไม่ถูกตรวจสอบ ไม่ถูกจับกุม ไม่ถูกลงโทษ และโทษก็ไม่รุนแรง ทำให้ปัญหาการทุจริตยังไม่ได้รับการแก้ไข

ขณะที่มุมมองทางเศรษฐศาสตร์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยการเลือกภายใต้ข้อจำกัดที่มีอยู่ จึงมองต้นทุน (Cost) กับผลประโยชน์ (Benefit) เป็นตัวเลือก ถ้าต้นทุนต่ำผลประโยชน์สูง จะเป็นแรงจูงใจให้ลงทุน แต่ถ้าต้นทุน

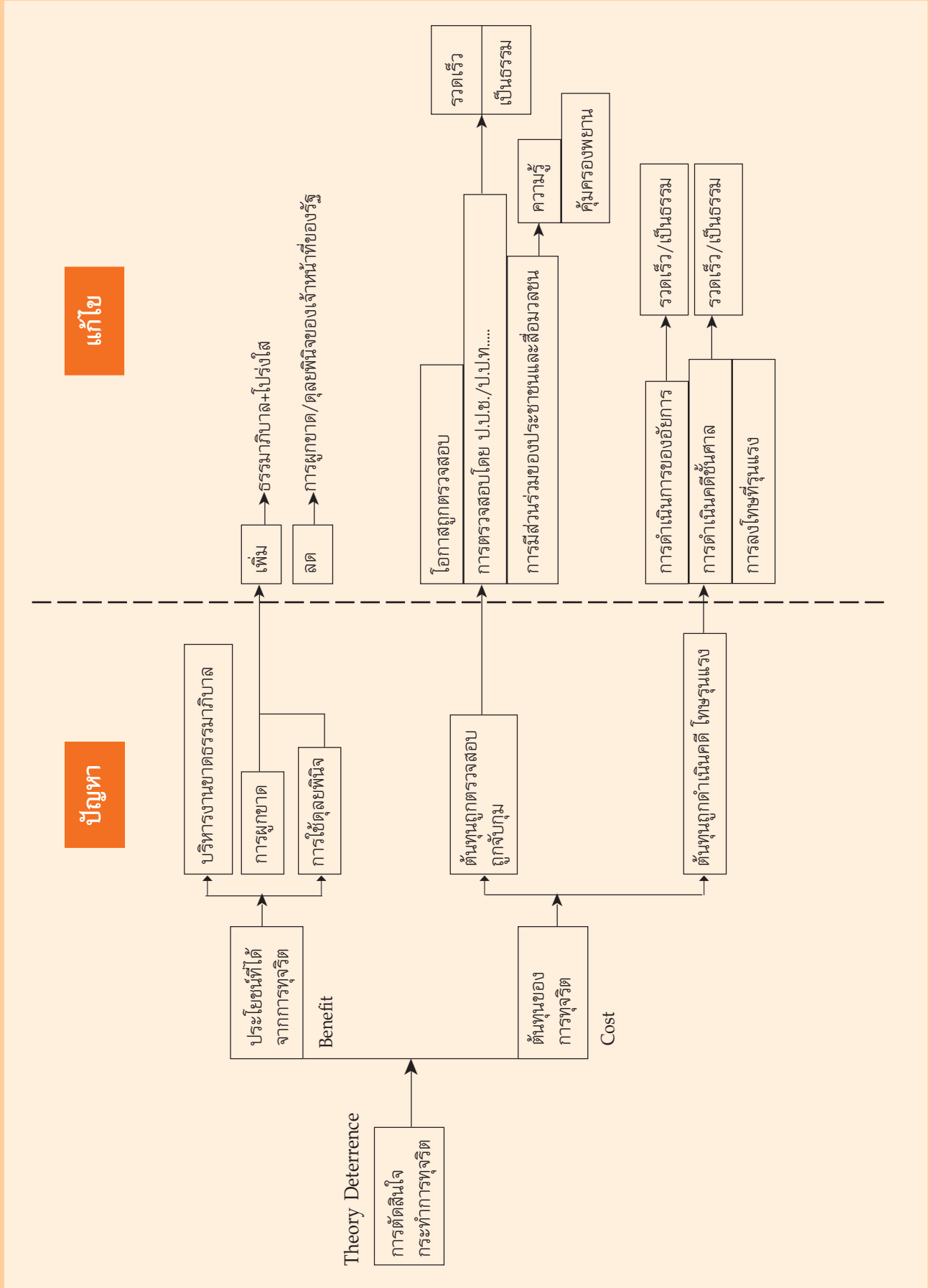
สูงผลประโยชน์ต่ำจะไม่ลงทุน ดังนั้น ต้นทุน (Cost) ในความหมายของการทุจริต คือ การที่ผู้กระทำการทุจริต ถูกตรวจสอบ ถูกจับกุม ถูกดำเนินคดีและโทษรุนแรง ส่วนผลประโยชน์ (Benefit) คือ ประโยชน์ที่ได้จากการทุจริต การแก้ไขปัญหการทุจริตจึงต้องทำให้ต้นทุนสูงหรือเท่ากับสูญ เมื่อเทียบกับผลประโยชน์

เมื่อนำมุมมองนิติศาสตร์กับเศรษฐศาสตร์มาบูรณาการหรือคลุกเคล้าด้วยกัน เพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริต จึงต้องเพิ่มประสิทธิภาพของการตรวจสอบ การจับกุม การลงโทษ และโทษจากการทุจริตต้องรุนแรง โดยเฉพาะต้องนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษโดยเร็ว ไม่ล่าช้า ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ที่เน้นหลักธรรมาภิบาล (Good Governance: GG) ลดการผูกขาด ลดการใช้ดุลยพินิจและเพิ่มการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะประชาชนและสื่อมวลชน ซึ่งต้องมีมาตรการ

¹ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยสังคมศาสตร์ สำนักงาน ป.ป.ช.

คุ้มครองความปลอดภัยด้วย จึงเป็นการทำให้ต้นทุนการทุจริตสูงขึ้น เมื่อเทียบกับผลประโยชน์ที่ผู้กระทำผิดจะได้รับ เมื่อชั่งน้ำหนักแล้ว ไม่คุ้มค่า ไม่เกิดแรงจูงใจที่จะกระทำผิด ดังภาพ

พุทธปัญญาจากหมาขี้เรื้อน

ท่านพุทธทาสภิกขุ

ศาสนาทุกศาสนาล้วนสอนให้คนเป็นคนดี ประพฤติปฏิบัติแต่ความดีหลีกเลี่ยงความชั่ว คำสอนของศาสนาต่าง ๆ ล้วนสอนให้ศาสนิกชนนิยมการใช้เหตุผลมากกว่าการใช้อารมณ์ ชมชอบการใช้ “ความรู้” มากกว่า การใช้ “ความเห็น” แต่ในบางครั้งเราก็ได้พบว่า ผู้ที่อ้างตัวว่าเป็นผู้ศรัทธาหรือผู้เคร่งศาสนา กลับหันหลังให้เหตุผล บำเพ็ญตนเป็นคนที่ไม่รู้ฟัง” เอาสีข้างเข้าถูอยู่ฝ่ายเดียว ฮึดฮัดจะเอาอย่างไรก็ต้องให้ได้ตามนั้น ถ้าไม่ได้ก็พร้อมจะลุกฮือด้วยการใช้กำลังและใช้พวกมากลากไป ผู้เขียนอยากจะเล่าเรื่องต่อไปนี้ให้พวกเรานำไปพิจารณา เมื่อพิจารณาแล้วก็จะรู้ว่า ปัญหามันอยู่ตรงไหน อยู่ที่ระบบ อยู่ที่คน หรือว่าอยู่ที่ผลประโยชน์กันแน่?

ลูกขายนักธุรกิจใหญ่มีชื่อเสียงระดับประเทศคนหนึ่ง เพิ่งสำเร็จการศึกษาจากลับมาจากเมืองนอกยังไม่ทันทำงานอะไรเป็นชิ้นเป็นอันก็ถูกผู้เป็นแม่ขอร้องให้บวชเรียนเสียก่อนเพื่อเห็นแก่แม่ บัณฑิตใหม่หมาด ๆ จากเมืองนอกจึงบวชอย่างเสียไม่ได้ เมื่อบวชที่วัดใหญ่ในกรุงเทพฯ แห่งหนึ่งเสร็จแล้ว ผู้เป็นแม่จึงพาไปฝากให้จำพรรษาอยู่กับพระวิปัสสนาจารย์รูปหนึ่งที่วัดป่าแถวภาคอีสาน

พระหนุ่มการศึกษาสูง มาจากตระกูลผู้ดี มีแต่ความสุขสบาย เมื่อมาอยู่วัดปากว่าจะปรับตัวได้จึงใช้เวลาไม่นานเป็นแรมเดือน แต่ที่นั่นแหละกว่าจะ ‘นิ่ง’ ก็ทำเอาพระร่วมวัดหลายรูปพลอยอดทนระอาใจไปตาม ๆ กัน

ปัญหาที่ทำให้พระทั้งวัดเห็น้อยหน้าจนนิกรระอา ก็เพราะพระใหม่มีนิสัยชอบจับผิดและชอบอวดรู้ ยกหูขูทางตัวเองอยู่เป็นประจำ วันแรกที่มาอยู่วัดปากก็นึกเหยียดพระเจ้าถิ่นทั้งหลายว่าไม่ได้รับการศึกษาสูง เหมือนอย่างตนเองออกบิณฑบาตได้อาหารต้องถิ่นมาก็ทำท่าว่าจะฉันไม่ลง เห็นที่วัดใช้ตะเกียงน้ำมันก๊าดแทนไฟฟ้า ก็วิพากษ์วิจารณ์เสียเป็นการใหญ่ หาวว่าล้าสมัย ไม่รู้จักใช้เทคโนโลยี ตอนหัวค่ำมีการทำวัตรสวดมนต์เย็นก็บ่นว่า ท่านรองเจ้าอาวาสทำวัตรนานเหลือเกิน กว่าจะสิ้นสุดยุติได้ก็นั่งจนขาเป็น

เหน็บชา ครั้นพอถึงเวรตัวเองล้างห้องน้ำเข้าบ้าง ก็ทำท่าจะล้างอย่างขอไปที ล้างไปบ่นไป ตูจบบริญญาโทมาจากเมืองนอก ต้องมาเข้าเวร ล้างห้องน้ำร่วมกับใครก็ไม่รู้ ไอ้ชีวิต! ความสำรวย หยิบหย่อง ทำให้พระใหม่ไม่พอใจ สิ่งนั้นสิ่งนี้ ถือดีว่าตัวเองมีชาติตระกูลสูง มีการศึกษาสูงกว่าใครในวัดนั้น ผิดพรณก็ดูสะอาดสะอ้านชวนเจริญศรัทธากว่าพระรูปไหนทั้งหมด มองตัวเองเปรียบกับพระรูปอื่นแล้ว ช่างรู้สึกที่ตัวเองเหนือกว่าทุกประตู นึกแล้วก็ยิ้มกระหยิ่มอยู่ในใจ กลับเข้ากุฏิเมื่อไหร่ก็เอาปากกามาขีดเครื่องหมายกากบาทบนปฏิทิน นับถอยหลังรอวันสึกด้วยใจจดจ่อ

อยู่มาได้พักใหญ่ พระใหม่อดิตนักเรียนนอกก็สังเกตเห็นว่า ท่านเจ้าอาวาสวัดป่าแห่งนี้ ไม่ค่อยพูดไม่ค่อยจา ช้านาน ๆ ครั้งจะออกมาให้โอวาทกับลูกศิษย์เสียทีหนึ่ง วัน ๆ ไม่เห็นท่านทำอะไร เอาแต่กวาดใบไม้ เก็บขยะ ชักผ้าเอง (พระ-เณรน้อยก็ไม่มีรู้จักใช้) สอนก็ไม่สอน การบริหารวัดก็มอบให้ท่านรองเจ้าอาวาสเป็นคนจัดการไปเสียทุกอย่าง เห็นแล้วเลยนึกร้อนวิชา อุตส่าห์เขียนคำวิพากษ์วิจารณ์การบริหารจัดการวัดได้ร่วมยี่สิบข้อ เสนอให้ปรับโนนลดนี้สารพัดที่ตัวเองเห็นว่าไม่เข้าท่า ล้าสมัย รวมทั้งให้เสนอให้วัดใช้ไฟฟ้าแทนตะเกียงด้วย อีกข้อหนึ่ง เพราะตนเห็นว่ายุคสมัยก้าวไกลมามากแล้ว ไม่ควรจะทำตนเป็นคนหลังเขาให้คนอื่นเขาดูถูก อีกหนึ่งในข้อวิจารณ์จุดด้อยของวัดทั้งหลายเหล่านั้น พระใหม่เสนอให้หลวงพ่ोज้าอาวาสมีปฏิสัมพันธ์กับพระลูกวัดให้มากขึ้นกว่านี้ สอนให้มากขึ้น

เทศน์ให้มากขึ้น และแนะนำว่าคนระดับผู้บริหารไม่ควรจะทำงานอย่างการชักจูงเอง เป็นต้น ควรจะกระจายอำนาจมอบงานให้คนอื่นทำดีกว่า

เย็นวันนั้นเป็นวันพระสืบทอดค่า หลวงพ่อเจ้าอาวาสมานั่งทำวัตรที่โบสถ์ธรรมชานกลางลานทรายด้วย ท่านไม่ลืมที่จะหยิบข้อเสนอนี้มาจากพระใหม่มาอ่านให้พระหนุ่มสามเณรน้อยทั้งหลายฟัง แต่ท่านไม่บอกว่าพระรูปไหนเป็นคนเขียน อ่านจบแล้วหลวงพ่อก็ยิ้มอย่างมีเมตตา พลางหยิบโมโครโฟนขึ้นมา แล้วชี้ให้ภิกษุหนุ่ม สามเณรน้อยทั้งหลายดูหมาขี้เรื้อนตัวหนึ่งที่นอนอยู่ใต้ม้าหินอ่อนตัวหนึ่งใต้ต้นโอศอกที่อยู่ใกล้ ๆ “เธอทั้งหลายเห็นหมาขี้เรื้อนตัวนั้นหรือไม่ เจ้าหมาตัวนั้นนะ มันเป็นขี้เรื้อนคันไปทั้งตัวฉันเห็นมันวิ่งวุ่นไปมาทั้งวัน เดียวก็วิ่งไปนอนตรงนั้น เดียวก็ย้ายมานอนตรงนี้ อยู่ที่ไหนก็อยู่ไม่ได้นานเพราะมันคัน แต่พวกเธอรู้ไหม เจ้าหมาตัวนั้นนะ มันไปนอนที่ไหนมันก็นึกตำแหน่งที่มันอยู่ในใจ หาวว่าแต่ละทีไม่ได้ตั้งใจตัวเองสักอย่าง นอนที่ไหนก็ไม่หายคัน สถานที่เหล่านั้นช่างสกปรกสกปรก คิดอย่างนี้แล้วมันจึงวิ่งหาที่ที่ตัวเองนอนแล้วจะไม่คัน แต่หาเท่าไรมันก็ไม่พบสักทีเลยต้องวิ่งไปทางนี้ทางโน้นอยู่ทั้งวัน เจ้าหมาไปตัวนั้นมันหารู้สึกคัน เจ้าสาเหตุแห่งอาการคันนั้น หาใช่เกิดจากสถานที่เหล่านั้นแต่อย่างใดไม่ แต่สาเหตุแห่งอาการคันอยู่ที่โรคเรื้อน ซึ่งเกาะกินอยู่บนหลังของตัวมันเองนั่นต่างหาก”

พูดจบแล้วหลวงพ่อก็วางโมโครโฟนลง เป็นสัญญาณให้รู้ว่าได้เวลาภาวนา หลังการทำวัตรสวดมนต์เย็นแล้ว ขณะที่ทุกรูปนั่งหลับตาภาวนาอย่างสงบนั้น ในใจของพระใหม่กลับร้อนรุ่มผิวดิบ นอกสงบแต่ในวุ่นวาย นึกอย่างไรก็มองเห็นตัวเองไม่ต่างไปจากหมาขี้เรื้อนที่หลวงพ่อก็ชี้ให้ดู ยิ่งนั่งสมาธินาน ๆ ยิ่งคันคะเยอในหัวใจ ทั้งอายุทั้งสมเพชตัวเอง นับแต่วันนั้นเป็นต้นมา พระใหม่อดีตนักเรียนนอกก็เปลี่ยนไปเป็นคนละคน จากคนพูดมากกลายเป็นคนพูดน้อย จากคนที่หยิ่งโสกลายเป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตน จากคนที่ชอบจับผิดคนอื่นกลายเป็นคนที่หันมาจับผิดตัวเอง แม้เมื่อออกพรรษาแล้ว โยมแม่มาขอให้ลาสิกขาเพื่อกลับไปสืบต่อธุรกิจจากครอบครัว ท่านก็ยังไม่ยอมสึก “**อาตมาเป็นหมาขี้เรื้อน ขออยู่รักษาโรคจนกว่าจะหายคันกับครูบาอาจารย์ที่นี่ อีกสักหนึ่งพรรษา**” โยมแม่ได้ฟังแล้วก็ได้แต่ยกมืออนุโมทนาสาธุการ กราบลาพระลูกชายแล้วก็เดินออกจากวัดไปขึ้นรถ พลางนึกถามตัวเองอยู่ในใจว่า คำว่า “หมาขี้เรื้อน” ของพระลูกชายหมายความว่าอย่างไรกันแน่หนอ

นิทานสอนใจ

การบ้านของลาน้อย

พรพิมล ไวยกุล¹

ออด... ออด... ออด... เสียงสัญญาณเข้าเรียนดังขึ้น หลังจากพักรับประทานอาหารกลางวัน น้องหมูหนุณา กระวีกระวาดเข้าห้องเรียน เพราะชั่วโมงต่อไปเป็นชั่วโมงคณิตศาสตร์ที่ครูช้างเป็นผู้สอน เด็ก ๆ ชอบที่จะเรียนกับครูช้างเพราะครูช้างจะให้นักเรียนออกไปเฉลยการบ้านบนกระดาน ซึ่งเด็ก ๆ ชอบที่จะแสดงความสามารถหน้าชั้นเรียนโดยจะยกมือให้คุณครูเป็นผู้เลือกออกไป

“เร็ว ๆ ลาน้อย เดียวก็เข้าห้องซักว่าครูช้างหรือ” น้องหมูพูดกับลาน้อยที่ไม่มีทีท่ารีบเร่งเหมือนตนเอง เมื่อลาน้อยได้ยินเพื่อนทักจึงค่อย ๆ วิ่งตามไป

“สวัสดีครับคุณครู” “สวัสดีค่ะคุณครู” เสียงเล็ก ๆ กล่าวทักทายครูช้างดังขึ้น

“สวัสดีเด็ก ๆ ที่น่ารัก เอาละ วันนี้ใครจะอาสาเฉลยการบ้านของเมื่อวาน” หลังจากสิ้นสุดคำถามของครูช้าง นักเรียนทั้งชั้นยกเว้นลาน้อยต่างยกมือขึ้นพร้อมกัน

“ผมครับ” “หนูค่ะ” เสียงแข็งแข็งดังขึ้น จนครูช้างต้องเอานิ้วชี้แตะที่ปากพร้อมทำเสียง จู้ ๆ ๆ ในที่สุดครูช้างได้เลือกนักเรียนบางคนออกไปรวมทั้งลาน้อยด้วย ลาน้อยสะดุ้งที่ครูช้างเลือกให้เขาออกไปเพราะเขาไม่ได้ยกมือ

เมื่อเด็ก ๆ เฉลยการบ้านเสร็จแล้วก็กลับมานั่งที่ของตน จากนั้นครูช้างจึงเป็นผู้ตรวจ ซึ่งมีทั้งที่ผิด

¹ครู คศ.2 โรงเรียนบ้านตาลเหนือ

การบ้านขอลาน้อย

ต่อจากหน้า 7

และทำถูก ซึ่งคำตอบของลาน้อยเป็นคำตอบที่ถูก ครูข้างให้เพื่อน ๆ ในชั้นปรบมือให้ผู้ที่ออกมาเฉลย การบ้านหน้าชั้นเรียน ผู้ที่ทำถูกต้อง ต่างยิ้มแ้ม ปรบมือด้วยความยินดี ส่วนผู้ที่ทำผิด ต่างบอกว่า จะแก้ตัวใหม่ในครั้งต่อไป ส่วนลาน้อยแม้ว่าครูข้าง จะเขียนเครื่องหมายถูกที่หน้าชื่อของเขา แต่เขาก็ ไม่ได้มีท่าที่เหมือนเพื่อน ๆ ซึ่งทำที่นี้ไม่อาจหลุดรอด สายตาของครูข้าง

“เออละ เตียวครูจะให้พวกเธอทำแบบฝึกหัดข้อ ที่ 1-3 ส่งในชั่วโมงนะ” ครูข้างสั่งงาน เด็ก ๆ ต่าง ขะมักเขม้นทำงานที่ครูข้างสั่ง เว้นแต่ลาน้อยที่เพียง แต่จับดินสอนั่งเหม่อ จนครูข้างต้องเตือนว่าเหลือ เวลาอีกไม่มากนัก ลาน้อยจึงเขียนขยุกขยิกลงไป ท้ายชั่วโมงเด็ก ๆ ต่างนำงานไปส่ง และครูข้างสั่ง เป็นการบ้านเพิ่มอีก 3 ข้อ

ครูข้างนำงานไปตรวจที่ห้องพักครู โดยมีลาน้อย อาสาช่วยครูข้างถือสมุดงานไปไว้ที่โต๊ะ

“ครูข้างครับ” ลาน้อยเอ่ยกับครูข้าง

“ว่าไง ลาน้อยเธอมีอะไรจะบอกครูละ”

ครูข้างพูดเหมือนรู้ใจ

“คือ...ผมไม่ได้ทำการบ้านเองครับ” ลาน้อย สารภาพกับครูข้าง

“ใครทำให้เธอละ หรือเธอไปลอกเขามา”

ครูข้างถาม

“ผมเปล่ลอกเพื่อนครับ...แม่ทำให้ผมเพราะแม่

เห็นผมทำการบ้านผิดบ่อย ๆ” ลาน้อยเอ่ยความจริง “แล้วเธอก็คิดว่ามันถูกต้องไหม” ครูข้างถาม ลาน้อย สายตาระกะกัมหน้านิ่งเงียบ

“ครูเข้าใจแม่ของเธอที่รักเธอมาก และครูก็ เข้าใจเธอนะ เอาอย่างนี้ ต่อไปก่อนกลับบ้านให้เธอ ทำการบ้านที่โรงเรียนให้เสร็จเสียก่อน ถ้าข้อไหนทำ ไม่ได้ให้เธอรีบมาถามครู ครูจะอธิบายให้ฟัง” ครูข้าง ให้คำแนะนำ ลาน้อยเห็นด้วยกับคำแนะนำของครูข้าง

หลังเลิกเรียนลาน้อยชวนน้องหมู หนูนา มา ทำการบ้านด้วยกัน ซึ่งเพื่อนรักทั้งสองก็ยินดี ข้อไหนที่ ทำไม่ได้น้องหมูและหนูนาจะช่วยอธิบายให้ แต่ถ้าข้อ ไหนที่เพื่อนรักทั้งสองทำไม่ได้ ทั้งหมดจะรีบวิ่งไปขอให้ ครูข้างเป็นผู้อธิบาย

เมื่อลาน้อยกลับถึงบ้านก็นำการบ้านไปให้แม่ดู พร้อมกับบอกแม่ว่าต่อไปจะทำการบ้านเองโดยขอให้แม่ ช่วยตรวจดูว่าถูกหรือผิดก็พอ และจะฝึกทำแบบฝึกหัด ด้วยตนเองบ่อย ๆ เพื่อที่ว่าหากเรียนชั้นสูงขึ้นไป จะสามารถทำด้วยตนเองได้ ส่วนผู้เป็นแม่เมื่อฟัง ลาน้อยพูดจบก็ดึงลาน้อยเข้ามาสวมกอดและกระซิบกับ ลาน้อยว่าแม่ขอโทษที่ความรักของแม่เกือบจะทำให้ร้ายลูก เพราะเหตุว่ากลัวลูกจะได้คะแนนน้อย โดยลืมนึกถึง ความถูกต้อง สองแม่ลูกกอดกันด้วยความรัก ความ เข้าใจ จากนั้นลาน้อยจึงขอตัวไปทำเลขที่ครูข้างมอบ ให้เขาเป็นพิเศษอีกหนึ่งข้อ

เจ้าของ	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เลขที่ 361 ถนนนนทบุรี ต.ท่าทราย อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี 11000
ประธานที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์พิเศษ วิชา มหาคุณ
ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.เมธี ครองแก้ว และ รองศาสตราจารย์ ดร.สิริลักษณ์ คอมนันต์
บรรณาธิการ	นางศิริรัตน์ วสุวัต
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารารัตน์ อานันทนงสงวนศ์
กองบรรณาธิการ	พัชรี มินสุข, พรสวรรค์ ประเทสัง, สุริยน วงศ์สุจริต, เบญจวรรณ ยูประพัฒน์, นิพนธ์ ไสภณวัฒน์วิจิตร
ผู้จัดการ	พัชรี มินสุข
ผู้ช่วยผู้จัดการ	พรสวรรค์ ประเทสัง, สุริยน วงศ์สุจริต, เบญจวรรณ ยูประพัฒน์
ภาพประกอบ	เชมเบ้ ไสภณ
พิมพ์ที่	บริษัท เอส.พี.วี.การพิมพ์ จำกัด โทร./แฟกซ์ 0-2447-6280-1